

מחודדים

ת"ר ושנתם שיהיו זברי תורה מחודדים בפ"ך (קידושין 5).

סיכומי דף היומי
 מערכת: 073-249-0403
 sikumhadaf12@gmail.com

לע"נ
הגה"ח ר' פינחס רוזנבוים זצ"ל
בהרה"ח ר' בנימין בינוש זצ"ל

גליון
212

דבר המערכת

בסיוע קרן התרבות "דגל ירושלים"

וידעתם...

עמדו ושמעו איך קיבלו בני ישראל את הבשורה הטובה כפי שהובא ברבינו ניסים סוף מסכת פסחים בשם הגדה: **בשעה שאמר להם משה תעבדון את האלוקים על החר הזה, אמרו לו ישראל משה רבינו : אימתי עבודה זו ? אמר להם לסוף חמישים יום, והיו מזנין כל אחד לעצמו וכו' חמישים יום לשמחת התורה !!** הפלא ופלא !!! משה רבינו מגיע לבני ישראל באמצע עבודת פרך ומבשר להם על הגאולה ומטרתה, במה שמחו ובמה נתעוררו ?? בשמחת התורה !!!

"אם תעירו ואם תעוררו את האהבה עד שתחפץ" תכלית יציאת מצרים **תעבדון בלימוד ושמחת התורה**, שמחת התורה הוא על ידי התבוננות בתורה מתוך יגיעה ומציאה. כמו שכתב הרמב"ם (ספר המצות מצוות עשה ג') על פי הספרי על הפסוקים ואהבת את השם אלוקיך והיו הדברים האלה: כיצד האהבה על ידי והיו הדברים האלה וזה התבוננות בתורת השם וישיגה ויתענג בה תכלית התענוג, והוא על ידי ושנתם והיו הדברים האלה וכמו שדרשו חז"ל שיהיו דברי תורה מחודדים בפ"ך שאם ישאלך אדם אל תגמגם אלא אמור לו מיד (קידושין דף ל'). **וידעתם - להיות מחודד לדעת מה שלמד ולהתענג - שמחת התורה !!! תכלית יציאת מצרים.**

ובהפטרה של שבת הגדול כתוב "ושבתם וראיתם בין צדיק לרשע בין עובד אלוקים לאשר לא עבדו אמרו חז"ל (חגיגה ט') היינו צדיק היינו עובד אלוקים היינו רשע לאשר לא עבדו ?? אלא אינו דומה שונה פרקו מאה פעמים למאה פעמים ואחת, חזרה ושינון על החומר הנלמד הוא זה שקורא הקדוש ברוך הוא עבדי הם !!

פסח הוא חג החינוך ולא רק לבנו אלא גם לנו, **מתחדשים בלימוד התורה** לחדד ולחזור על הנלמד, לא ממתניגים עד אחר החג רק מתחילים מיד עם קבלת עול מלכותו בליל הסדר . סדר הגדה של פסח מה היא ??

לא מספרים סיפור יציאת מצרים בדרך סיפור בעלמא, אלא בדרך של לימוד התורה, שואלים ודורשים ומפרשים פסוקי התורה של פרשת כי תבוא העוסקות מעניין יציאת מצרים.

והגדת לבנך - ושנתם לבניך, פה - סח - מחודדים בפ"ך להיות בגדר חכם מה הוא אומר שרוצה לדעת כל דבר בידיעה ברורה ולא בכלל אלו האומרים מה **העבודה הזאת**. **סדר לכל השנה, סדר ואופן הלימוד לכל השנה**. **תכלית יציאת מצרים למען תהיה תורת השם בפ"ך - מחודדים בפ"ך !!!**

הוא נקרא ראש וראשון ונאמו נקרא ראש וראשון ומועדו נקרא ראש וראשון ואויו נקרא ראש וראשון ונחליו נקראו ראש וראשון (יוצרות לפרשת החודש).

מועדו נקרא ראש וראשון !!

פסח ראש השנה לרגלים (ראש השנה דף ד.) בפסח נידונין על התבואה (שם, דף ט"ז) חג הפסח הוא הראש - **המח של כל המועדים** (אוהב ישראל, פסח). **לולא חג המצות בכל שנה לא היה אפשרי לאדם להתחזק בהשם** (מאור עיניים, פרשת מקץ). בניסן נגאלו ויצאו מקטנות לגדלות ובניסן עתידין ליגאל דהיינו בכל שנה ושנה כשבא אותו הזמן יכול לצאת מקטנות לגדלות כמו בפעם הראשון (שם, צו) **פסח הוא חיות של כל השנה** (שם). סיפור הגדה נקרא סדר **כי זהו סדר לכל השנה** (בית אהרן פסח, בשם אביו זצוק"ל) כפי שהוא בליל שימורים כך הוא ביום הכיפורים כל אחד לפי מדריגתו בעבודת השם (שם פורים, בשם אביו זצוק"ל) בניסן של כל השנה **מתחדש דרך חדש בלימוד התורה** (בית ישראל, תזריע - החודש תשי"ד, בשם החידושי הרי"ם).

יסוד של כל השנה

הבנין של כל השנה, מפני שכפי עומק היסודות כך הוא חוזק הבנין, כפי התעמקות בבהירות הדעת בחג הפסח, (מח של כל השנה) - **וידעתם כי אני השם**, כך הוא החיזוק והחיות של כל השנה, משום שאחר שיש לנו ידיעה ברורה ובהירה שוב אין כאן מקום ובלבול ורפיון כלל.

וידעתם

פסח הוא זמן בהירות הדעת, יציאת מצרים מודיע לנו שיש בורא ומנהיג לבירה, **וידעתם** - תכלית הבריאה בשביל מי ומה ברא את העולם - בשביל התורה וישראל שנקראו ראשון, **וידעתם** תכלית יציאת מצרים - אני השם אלוקים אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים להיות לכם לאלוקים.

הקדוש ברוך הוא כשגאלנו והוציאנו ממצרים היה להיותנו לו לעבדים וכמקרא שנאמר כי עבדי הם אשר הוצאתי מארץ מצרים (רבינו יונה ברכות דף ד:).

עבדי הם כיצד ??

בשעה שנגלה הקדוש למשה רבינו עליו השלום בסנה לגלות לו את הבשורה שהגיע עת דודים של הגאולה, בישר לו גם תכלית הגאולה "בהוציאך את העם ממצרים תעבדון את האלוקים על החר הזה" - לאיזה עבודה חשב הקדוש ברוך הוא ?? יעיון שם ברש"י קבלת התורה - לימוד התורה.

לעולה, משום שאין משנים קרבן שעומד לאכילה כפסח לקרבן שאינו עומד לאכילה כעולה, או משום שאין משנים מקדשים קלים כפסח לקדשי קדשים כעולה.

'מון' למעט הוא, ולכן הנאמר בקרבן שלמים 'אם מן הצאן' ממעט פסח שאינו בא בן שתי שנים, ואינו בא מן הנקבה.

מותר פסח ששחטו לשם עולה - לרבי יוחנן כשר לשלמים, שדורש יתור הפסוק 'אם מן הצאן קרבנו לזבח שלמים' - כל שהוא זבח בא שלמים, ולרבי חנינא אין פסח משתנה לשלמים אלא אם כן שחטו לשם שלמים.

שחט מותר הפסח לקרבן עולה במחשבה לזרוק דמה לאחר זמנה - מסתפק הש"ס אם נשתנה למחשבת פסול כיון שחשב שיהיה לעולה, וקיימא לן שאם יש פסול אחר בקרבן שוב אינו נקבע לפסול פיגול, או שאין מחשבת עולה משנה אותו לפסול, והרי זה קרבן כשר וחל עליו פסול פיגול וחייב כרת על אכילתו. **שחט הפסח בשאר ימות השנה לשמו ושלא לשמו** - נחלקו אמוראים אם אומרים שכשם שאם שחטו שלא לשמו לחוד כשר ועקר הסתמא שעומד לשמו, הוא הדין כשאמר בפירוש לשמו ושלא לשמו שכשר.

דף ז'. יום א' חג הפסח - ט"ו ניסן תשפ"א

דף ז' - עמוד א'

מעות שגבו לקרבנות נזירים ונותרו - ישמרו לנזירים אחרים. **נזיר שהפריש מעות לג' קרבנותיו** (עולה שלמים וחטאת) ונותרו - לרב חסדא אם כבר הביא עולה ושלמים, נמצא שנותר רק קרבן חטאת, והמותר לנדבה לקיץ המזבח, כדין מותר חטאת, ואם שלמים נותרו בסוף, מותרן לשלמים. לזעירי אפילו שלמים לבסוף מותרן לנדבה, שכך נתקבלה ההלכה שיהא מותר נזיר לנדבה בכל ענין.

מותר לחם של נזיר יירקב, שאין לחם קרב לעצמו, ואין קבלת נזירות בלי לחם, ולכן אין יכול נזיר אחר להביאו, שכבר קיבל על עצמו להביא לחם משלו.

מותר נסכים של נזיר - סברו לומר שדינו כמותר לחמו וירקבו, ואמר רבי יוסי בר בון שכיון שקדשי קדשים הם יפלו לנדבה, וכדין עשירית האיפה של כהן גדול וכדעת ר' אלעזר.

משנה . אם גבו מעות לפדות שבויים, או לעניים, או לקבור מתים, ונותרו - ינתן לשבויים ועניים ומתים אחרים. **ואם גבו לשבוי או עני מסוים** - המותר שייך לו, אפילו יש כאן שבוי ועני החשוב יותר מהראשון. ואין משנים משבוי לשבוי ומטלית לטלית, אך אין מוחים ביד גבאי צדקה המשנים את הצדקות למה שצריך ביותר, שלכתחילה ניתנו על דעת כן שאם יצטרכו שישנו אותן הגבאים.

גבו לצורך מת מסוים - לתנא קמא, יתנו ליורשיו, לרבי מאיר, יהא מונח עד שיבא אליהו, לרבי נתן, בונים לו נפש על קברו שהוא לזכרו ולכבודו, ויעשו לו זילוף על גבי מיטתו לריח טוב.

גבו למת בחזקת שאין לו ונמצא שיש לו, ר' ירמיה מדמה לדין המשנה שמותר המת ליורשיו, לרב אידי הנותנים נתכוונו רק בשביל המת, ורק כשנעשה צרכי המת ונותרו אז דעתם שיהא המותר ליורשיו.

אין עושים בנין או ציון על גבי קברי צדיקים, מפני שדבריהם הן זכרונם

רבי יוחנן היה הולך בדרך, ועבר לפניו רבי אליעזר והתחבא ממנו, וסבר שרבי יוחנן אינו רואהו, ורבי יוחנן הקפיד על שלא שאל בשלמו ועל שהתחבא ממנו. ואמר לו רבי יעקב בר אידי שבניי בבל נוהגים שאין הקטן שואל בשלום הגדול, ומה שהתחבא הוא כפי שנאמר 'ראוני נערים ונחבאו'. וכשראה שלא נתפייס על כך שהתחבא ממנו גרם שרבי יוחנן עצמו ישיבנו שיש לעבור לפני הצלם להראות שאינו מפחד ממנו, ומתוך כך יש ללמוד שאין עוברים לפני מי שיש לפחד ממנו שבזה מראה לו בזה כבוד.

משנה . המכנס מעות מעט מעט ובשעה שהתחיל לכנס אמר 'הרי אלו לשקלי', ונמצא בידו יותר ממחצית השקל - לבית שמאי המותר נדבה לעולות קיץ המזבח, שסוברים הקדש בטעות הוי הקדש, לבית הלל המותר חולין, שלא נתכוין אלא כדי שקלו, והקדש בטעות אינו הקדש. ואם אמר 'שאביא מהן שקלי' - גם לבית שמאי המותר חולין.

מחלוקת בית שמאי ובית הלל היא דווקא במכנס מעט מעט, אבל אם נטל ידו מלאה מעות ואמר 'אלו לשקלי' נחלקו האמוראים אם לכולי עלמא המותר נדבה, שאין כאן טעות אלא נתכוין שיהיו כולם לשקלים, ולכך המותר לנדבה, או שבזה לכולי עלמא המותר חולין, שכיון שאינו יכול להרבות יותר ממחצית השקל אין כאן טעות לתלות בו ולומר שהקדש בטעות הוי הקדש.

המפריש שקלו מפני שסבר שהוא חייב ונמצא שאינו חייב - לא קדש [לבית הלל שהקדש בטעות אינו הקדש]. הפריש שתיים מפני שסבר שחייב שתיים, ונמצא שאינו חייב אלא אחת, ספק בש"ס אם אומרים שכיון שחל שם שקל על אחד השני נדבה, או שהשני חולין. ורצו לפשוט מדין חטאת שאם הפריש שני חטאות מפני שסבר שחייב שנים, ונמצא שאינו חייב אלא אחת הדין הוא השניה רועה ונופלים דמיה לנדבה, אך הקשו שהרי המשנה חילקה בין חטאת לשקלים.

המכנס מעות מעט מעט ואמר 'אלו לחטאתי', לדעת רבי שמעון גם בית הלל הסוברים ש'באלו לשקלי' המותר חולין מודים בזה שהמותר נדבה, כיון ששקלים יש להם קצבה, ולא היה כוונתו אלא כדי שקלו אבל לחטאת אין קצבה. וטען לו רבי יהודה שגם בשקלים שוקלים יותר ממחצית השקל מימי משה כל שהוא מחצית המטבע של אותו הזמן, ורק אינו יכול לפחות ממחצית השקל מזמן משה, ואם כן אין חילוק בין מותר שקל לחטאת. והשיבו רבי שמעון שעל כל פנים יד כולם שוה ליתן אותו מחצית השקל, מה שאין כן בחטאת אין שיעור.

מהפסוק הכתוב בעזרא 'והעמדנו עלינו מצוות לתת עלינו שלישיית השקל בשנה לעבודת בית אלוקינו' למדים:

א. שאין לפחות משיעור מחצית השקל של משה. ב. ישלש שקליו לצדקה שלש פעמים בשנה. ג. אין מטריחים לגבות נדבות מהציבור יותר מג' פעמים בשנה. ד. תורמים את הלשכה שלש פעמים בשנה בשלש קופות של שלש סאה.

'זה יתנו כל העובר על הפקודים מחצית השקל' - נחלקו התנאים בטעם שנתנה תורה שיעור זה, א. 'מחצית השקל' לפי שחטאו בחצי היום, ב. שיש בו מספר שש (גרמסין) - לפי שחטאו בשש שעות. ג. שיש בו מספר עשר (מעה) - שעברו על עשרת הדברות. ד. משום שמכרו כל עשרת השבטים בכורה של רחל בעשרים דינרים, והגיע לכל אחד מהשבטים ב' דינרים שהוא חצי סלע. וזהו גם הטעם לשיעור פדיון הבן שהוא עשרים כסף.

דף ו' - עמוד ב'

משנה . מותר שקלים חולין, כדעת בית הלל בעמוד א', הפריש שקלו ומת - יפול לנדבה.

מותר עשירית האיפה של חטאת ישראל שמקריב בדלי דלות - יפול לנדבה, וכן מותר קיני זבים וזבות ויולדות, ומותר חטאות ואשמות. מותר עשירית האיפה של כהן גדול שאינו נקרא 'חטאת' - לרבי יוחנן יפול לים המלח, ולא נהנים ולא מועלים בו, ולרבי אלעזר יפול לנדבה.

מותר עולה לעולה, מותר מנחה למנחה, מותר שלמים ומותר הפסח - לשלמים, שנאמר 'ואם מן הצאן קרבנו לזבח שלמים' - כל שאינו בא אלא מן כל הצאן בא שלמים, יצאה עולה שבאה אף מן הבקר, ויצא אשם שאינו בא אלא מן הכבשים בלבד. אבל אין מותר פסח לעולה אף שנאמר 'ואם מן הצאן קרבנו מן הכבשים ומן העזים לעולה', ואין דורשים כל שהוא מן הכבשים

דף ז' - עמוד ב'

רבי יוחנן הקפיד על רב אלעזר שלא אמר אמרותיו בשמו, ובדין יש לו לכעוס על תלמידו, ופייסו רבי יעקב בר אידי שגם יהושע היה יושב ודורש תורה ששמע ממושה ולא אמר 'כך אמר משה', מפני שכולם ידעו שתורת משה היא.

נחלקו רבי אליעזר ורבי יוסי בבית הכנסת של טרסיים על עץ שראשו אחד עב וראוי לשחוק בו שום אם מותר לטלטלו בשבת לנעול בו דלת, ונחלקו עד שנקרע ממילא ספר תורה, ואמר רבי יוסי בן קסמא שבאו לכלל כעס משום שבעבר היה שם בית עבודה זרה (אמנם ראה בבבלי יבמות דף צ"ו - ע"ב), וכל הכועס כאילו עובד עבודה זרה.

עניין אמירת דבר הצדיק משמו - דוד המלך ביקש 'אגורה בעולמך עולמים' - שיאמרו תפילות ותורות בשמו. כל תלמיד חכם שאומרים דבר הלכה מפיו בעולם הזה שפתיו רוחשות בקבר.

האומר שמועה בשם אומרה יראה בעל השמועה כאילו עומד נגדו, ולכן חשש רב זעירא במימרות שהיה אומר רב ששת בשם רבותיו מפני שהיה סגי נהור ושמא לא דקדק יפה שהרי לא ראה את מוריו.

מימרות ששמע מרבותיו שאמרו בשם רבותיהם מותר להשמיעם אף שהוא לא ראה רבותיו של רבו, מפני שרבו ראם. ליצני הדור שבימי דוד היו הולכים סמוך לחלונותיו ואומרים לו 'דוד דוד אימתי יבנה בית המקדש' ו'אימתי בית ה' נלך', כי יודעים היו שלא יבנה בימיו, ודוד שמח בדבריהם, כמו שנאמר 'שמחתי באומרים לי בית ה' נלך'.

דוד שמח כל כך בבית המקדש אף שהיה צריך למות כדי שיהא בנוי, אף על פי כן הקדוש ברוך הוא לא עשה כן, אלא מילא ימיו, ואמר לו הקדוש ברוך הוא כלום שלמה בנך יבנה בית המקדש אלא להקריב קרבנות, חביב עלי צדקה ומשפט שאתה עושה יותר מן הקרבן.

פרק בשלשה פרקים

משנה . בשלושה פרקים בשנה תורמים את הלשכה ט"ו יום קודם - פסח, שבועות, סוכות, שבהם דורשים הלכות החג.

הזמן שנאסרו בהמות עד שיעשרם: לרבי עקיבא בזמנים שתורמים את הלשכה, לכן עזאי בכ"ט אדר, ובא' בסיון, וכ"ט אב, ולא אמרו א' בתשרי מפני שיום טוב הוא ואי אפשר לעשר ביום טוב.

טעם הזמנים למעשר בהמה: לרבי יוחנן - שזהו פרקי לידה שלהם. לרבי יהושע בן לוי - כדי שיהיו בהמות מצויות לעולי רגלים ולא ישחטו מעשר בהמה לפני כן. לרב יודן - שלא יבוא לידי 'בל תאחר', שיביאו המעשר לירושלים בעלייתם לרגל.

דף ח' . יום ב' חוה"מ פסח - א' לעומר תשפ"א

דף ח' - עמוד א'

ראש השנה למעשר בהמה (שהבהמות שנולדו קודם לכן אינן מתעשרות עם הנולדות לאחר מכן): לרבי מאיר - א' באלול, שאותן שנולדו עד אז התעברו לפני ניסן. לרבי אלעזר ורבי שמעון - א' בתשרי, שלמדים מהפסוק 'לבשו כרים הצאן' וגו' שאלו המקדימות להתעבר ואלו המתאחרות נכנסות לדיר להתעשר יחד. לכן עזאי - הואיל ונחלקו חבריו בדינם של אלו שנולדו באלול, לכן הנולדות באלול מתעשרות בפני עצמן.

עונת מעשר בהמה אינה כעונת מעשר פירות שהולכים בהם אחר חנטה (תחילת פריחתן), שאם כן היה צריך לילך אחר זמן עיבורם ולא אחר לידתם. וכן אין דומה לעונת דגן וזיתים שהולכים בהם אחר הבאת שליש, שאם כן היה צריך לילך אחר זמן שראויים להקרבה והיינו שמונת ימים מהלידה, אלא הולכים אחר הלידה [אך עיין להלן שיטת ר' שמאי].

מחוסר זמן להקרבה, לרבי שמעון - נכנס לדיר להתעשר. לחכמים - אין נכנס לדיר. ולרבי שמעון בוודאי שהעונה נקבעת אחר הלידה, אך בדעת חכמים נחלקו האמוראים, לשיטת ר'

שמאי - העונה נקבעת אחר זמן הראוי להקרבה [כתרומת דגן וזיתים שנקבעת אחר הבאת שליש], ואלו שנולדו מכ"ב אלול עד ראש השנה מתעשרות עם אלו שנולדו אחר ראש השנה. אבל ר' מנא הוכיח משיטת בן עזאי שלדברי הכל הולכים אחר לידה.

בכור אף שמחוסר זמן להקרבה עד שמונה ימים מהלידה, מונין לו 'שנה' משעה שנולד.

דף ח' - עמוד ב'

משנה . תורמים את הלשכה בשלש קופות שכל אחת יש בה שלוש סאה, וביחד הם תשע סאין, וכך תורמים שלושה פעמים בשנה, וסך הכל הם עשרים ושבע סאין. ולמדים מכאן ל'מפנים' בשבת, שסתם קופה היא של שלש סאה.

על הקופות היה כתוב א' ב' ג', ולרבי ישמעאל היה כתוב ביונית מפני שהיו רגילים בה. והיה כתוב כדי שיהא מתחיל להסתפק לפי הסדר, אך מתחיל מהקופה השניה קודם שגומר הראשונה, כפי שיתבאר להלן (ט).

מחמת חשד הבריות - לא יכנס לתרום כשלוש בגד עם שפה כפולה, ולא במנעל או סנדל, ולא בתפילין, ולא בקמיע.

המוציא יין חי בשבת שיעורו לעבור באיסור הוצאה - רובע רביעית, שאחר מזיגה בשלש חלקים מים יהא בו רביעית.

ארבע כוסות בפסח ששתה זה אחר זה בלא הפסק ניכר ביניהם - יצא, שהרי שנינו שיוצא בהלל ששמע בבית הכנסת, ואין צריך לחזור ולאמרו על הכוס, ואף שלא יהא הפסק בין כוס שלישי לרביעי. וכן אם שתה בהפסקות יצא, שחכמים זכרונום לברכה חייבו לשתות ולא שישתכר

יין של שביעית יוצאים בו חובת ארבע כוסות, אף שאסור ליהנות ממנו אחר זמן ביעור, משום שמצוות לאו ליהנות ניתנו. יין קונדיטין (שיש בו בשמים) - חשוב הוא, ויוצאים בו חובת ארבע כוסות.

יין מזוג - יוצאים בו ברביעית, ובלבד שיהא בו טעם ומראה יין. מצוה ביין אדום, שנאמר 'אל תרא יין כי יתאדם'.

יין מבושל - יוצאים בו, אף שפסול לניסוך, וצריך לכוס של ברכה יין שראוי לנסכו על המזבח, משום שמה פסול לניסוך אינו מחמת חסרון, אלא שאין כשר לנסכים אלא יין שלא השתנה מברייתו.

רבי יונה שתה יין מבושל לארבע כוסות, משום שבשתיית הכוסות היה כואב ראשו עד החג, ויין מבושל אינו חזק כל כך כיין שאינו מבושל.

חכמת אדם תאיר פניו, וכן אמר רבי יונה על עצמו משמחתו והרווחת דעתו בתורה שהתענג על השם בעונג התורה, וכן אמר ר' אבהו על עצמו ששמח שמצא תוספתא ישנה.

דף ט' . יום ג' חוה"מ פסח - ב' לעומר תשפ"א

דף ט' - עמוד א'

שיעור כוס של ברכה (רביעית) - אצבעיים על אצבעיים, ברום אצבע ומחצה ושליש אצבע.

כזית יין קרוש שיעורו כרביעית, הן לענין איסור הוצאה בשבת, והן לענין דם נבילה שמתמא ברביעית (עיין בסמוך), שאם יקרוש יעמוד על כזית.

והיו חייך תלואים לך מנגד - זה שאין לו קרקע וקונה חטים לשנה, שאינו יודע אם יהיו לו חטים לשנה הבאה. ופחדת לילה ויום - זה הקונה תבואה מעט מעט, ומפחד תמיד שלא יהיה לו לסעודת 'לילה' ו'יום'. ולא תאמין בחייך - זה הלוקח פת אפויה מהנחתום, שלפעמים אין לו פת לקנות. ואדם כזה אין דעתו מיושבת.

דם נבילה - לרבי יהודה, מטמא ברביעית, שאם יקרוש יעמוד על כזית, ולרבי יהושע בן פתורא אינו מטמא (וי"א שלא נחלק עם ר"י לענין טומאה). ולכולי עלמא אין עליו שם משקה להכשיר פירות לקבלת טומאה.

דם שרץ - מטמא בכעדשה, ואינו מכשיר.

מחמת חשד הבריות - לא יתרום בעל שיער, מפרידים נימוגו. ומדברים עימו משעה שנכנס לתרום עד שיצא, שאי אפשר למלאות פיו מים, משום שצריך לברך.

אדם צריך לצאת ידי הבריות כשם שצריך לצאת ידי שמים, מן התורה - 'והייתם נקיים מה' ומישראל', וכן מהנביאים ומן הכתובים.

משנה . של בית רבן גמליאל היה נכנס בשעת התרומה ושקלו בידו, וזרקו לפני התורם, והתורם דחפו לתוך הקופה, מפני שהיו זריזים ורצו שיבא הקרבן משלהם.

אינו תורם עד ששואל 'אתרום', והם אומרים לו תרום תרום שלש פעמים (שכן דרך חכמים בכל מקום לחזור שלש פעמים). דף ט' - עמוד ב'

תרם תרומה הראשונה (בשלש קופות) מהלשכה, וכיסה את המעות שלא יבא לתרום מהם בפעם השנייה, והמביאים אחר כך נותנים שקליהם על הכיסוי, ותורמים תרומה שנייה מהשקלים שעל גבי הכיסוי, ושוב מכסים, והמביאים אחר כך נותנים שקליהם על הכיסוי, ותורמים תרומה שלישית. ואחר תרומה שלישית לא היו מכסים. והמעות שהתכסו אחר כל תרומה הרי הם שיריים, ולכן אם נשמט הכיסוי ונתערב השקלים החדשים והישנים נעשו כולם שיריים, ואינם כשרים להביא מהם קרבנות.

נטל מקופה הראשונה, ואינו מוריקה, כדי שיסתפק מכל השלש קופות עד העצרת, וכן מן השנייה, אבל השלישית תורם וגומר כל הקופה, וחוזר לשנייה, ואחר כך לשלישית.

תורם הלשכה - הראשונה לשם בני ארץ ישראל, ששקליהם באו ראשונה ולשם כל ישראל, השנייה - לשם כרכים המוקפים לה, שבאו שקליהן אחר כך ולשם כל ישראל, שלישית - לשם בבל ומדי ולכל המדינות הרחוקות ולשם כל ישראל. והיא היתה עשירה שבכולם.

גמרו כל המטבעות שתרמו, לתנא קמא - לא מביאים קרבנות מן השיריים שבלשכה אלא חוזרים ושוקלים מחדש, לרבי מאיר - לוקחים מן השיריים, ולכן מועלים בשיירי הלשכה כיון שלפעמים משתמשים בהם לצורך קרבנות.

זריזות מביאה לידי נקיות, נקיות לטהרה, טהרה לקדושה, קדושה לענוה, ענוה ליראת חטא, יראת חטא לחסידות, חסידות לרוח הקודש, רוח הקודש לתחית המתים, תחית המתים לאלהיו הנביא זכור לטוב.

כל מי שקבוע בארץ ישראל ומדבר בלשון הקודש, ואוכל פירותיו הטהרה, וקורא קריאת שמע בוקר וערב יהא מבושר שכן עולם הבא הוא.

דף י' . יום ד' חוה"מ פסח - ג' לעומר תשפ"א

פרק התרומה

דף י' - עמוד א'

משנה . מתרומת הלשכה היו מקריבים את כל קרבנות הציבור, וגם השומרים ספיחי שביעית מרגלי בהמות - לצורך עומר ושתי הלחם - נוטלים משם שכרם, מפני שהם צרכי קרבן.

יחיד המתנדב קרבן ציבור ומוסרו לציבור - לתנא קמא אין קרבן יחיד משתנה לשל ציבור, ולרבי יוסי משתנה לשל ציבור. ולשיטתו היה אפשר להעמיד שומר בחינם לעומר ושתי הלחם. מכשירי קרבן, כגון עצים וכתונת, שנדבם יחיד ומסרם לציבור, לר' אחא - תלוי במחלוקת תנא קמא ורבי יוסי שבמשנה, האם יחיד מתנדב לצורך הציבור. ולר' אילא - גם תנא קמא מודה במכשירי קרבן שבאים משל יחיד.

המנדבים עצים לצורך הקרבת קרבנות, משתמשים מעציהם תחילה אפילו כשהלשכה מלאה עצים (ולעיל נתבאר האם הוא לכו"ע), שכך תקנו הנביאים, והיו המנדבים עושים יום טוב באותו היום, ונחלקו התנאים אם גם אחר שנחרב בית המקדש נחשב ליום טוב.

כל המנחות של יחיד וציבור באות מהארץ ומחוץ לארץ, ומן החדש ומן הישן, העומר ושתי הלחם באים רק מן החדש, ולרבי ישמעאל באים רק מארץ ישראל.

היו מעמידים שומרים לספיחי שביעית לצורך עומר ושתי הלחם, לא רק לרבי ישמעאל הסובר שאין מביאים אלא מארץ ישראל, אלא גם לחולקים, מפני שאם לא מצאו בסוריא הביאו מספיחי ארץ ישראל, וצריך לשמור שמא לא ימצאו בסוריא.

כשאינן ספיחי שביעית לצורך קרבן העומר ושתי הלחם ספק בגמרא אם מותר לזרוע בשביעית כשם שמותר לקצור, ואף שצריך שהקומץ יתיר השיריים באכילה וכאן לא יתירם, לא גרע ממה שבא בטומאה, אף שאין שיריים מותרים.

סדר פריעת שכר מתרומת הלשכה לקוצרים ושומרי הספיחים לצורך קרבן עומר ושתי הלחם ושכר אומני הבנין: משלמים להם ממעות שולחני הדיוט, וחוזרים ומחללים מעות הלשכה על החלק הנקי שיקרב לעומר וכו', ונעשו המעות חולין ופורעים בהם החוב לשולחני.

דף י' - עמוד ב' משנה . תרומת הלשכה היה גם לצורך - פרה אדומה ושני התולעת (שבכלל חטאת היא), ושעיר המשתלח (שצריך ליקח שני שעירים ואינו יודע על איזה יעלה הגורל להשם), תלמידי חכמים המלמדים את הכהנים הלכות שחיטה, קבלה, זריקה, מבקרי מומי הקדשים (שצרכי קרבן הם), מגייה ספר תורה שבעזרה, ודייני גזילות (שלב בית דין מתנה על התורמים לתרומת הלשכה, או מדין הפקר בית דין).

ג' לשונות הן: של שעיר המשתלח - משקלו סלע (שצריך לחלקו חציו בסלע וחציו בין קרניו), של מצורע - שקל (שאינן צריך לחלקו), של פרה - שתי סלעים (שצריך שיהא בו כובד, שנאמר 'והשליך אל תוך שריפת הפרה').

שכר נשים האורגות את הפרוכת המפסיקה בין ההיכל לקודש הקדשים: לרב חונה - בא מבדק הבית, שהפרוכת כבנין הואיל ועשויה במקום בנין, לשמואל - בא מתרומת הלשכה, שדומה לכלי שרת.

שיירי הלשכה היו לצורך - כבש פרה אדומה, וכבש שעיר המשתלח, ולשון שבין קרניו, ואמת המים, וחומת העיר ומגדלותיה, וכל צרכי העיר. לאבא שאול - כבש פרה הכהנים גדולים עושים מכספם.

מותר שיירי הלשכה היו לצורך (אחר שנעשה בהן תיקון העיר כנ"ל) - לרבי ישמעאל, היו קונים בו יינות שמנים וסלתות, ומוכרים למי שצריך להם לקרבנו, והרווחים להקדש. אבל לרבי עקיבא אין משתכרים בהן, וכן במעות עניים, שמא יהיה בהם הפסד.

מותר תרומת הלשכה: לתנא קמא - היו עושים בה ריקועי זהב ציפוי לרצפה וכותלי קודשי הקדשים. לרבי ישמעאל ורבי חנינא סגן הכהנים - לכלי שרת. לרבי עקיבא - לקיץ המזבח.

מותר הפירות (יתבאר בגמרא דף י"א). - לרבי ישמעאל לקיץ המזבח, ונחלקו עליו ר' עקיבא ור' חנינא סגן הכהנים.

מותר נסכים (יתבאר בגמרא דף י"א). לרבי עקיבא - לכלי שרת, וכן למזבח הזהב (שדינו ככלי ולא בנין). לרבי חנינא סגן הכהנים - לקיץ המזבח.

בדק הבית - לצורך מזבח העולה ההיכל והעזרות.

השולחן והמנורה והמזבחות והפרוכת, לרבי מאיר מעכבים את הקרבנות אם אינם במקומם או שאינם שלמים, לחכמים מעכבים רק לעבודת פנים, אבל לעבודת חוץ רק טובב (ויש אומרים הכיור וכנו) וקרן המזבח מעכבים.

דף י"א . יום ה' חוה"מ פסח - ד' לעומר תשפ"א

דף י"א - עמוד א'

כל כהן גדול שעשה פרה אדומה עשה לה כבש, ואפילו כבש של חבירו עדיין עומד סותר ובונה משלו, והיו מוציאים עליו יותר מששים ככרי זהב, משום מעלה וכבוד למצות פרה אדומה (וי"א משום גאוה עשו כן, אך אי אפשר לומר כן בשמעון הצדיק).

זיזים וכתלים היו בשני צידי הגשר, כדי שלא יציצו הכהנים

המולטימדיה הפרה בדברים המביאים אותם לידי תומאה.

לרבי עקיבא שאין משתכרין משל הקדש (לעיל י:), אם מקבל על עצמו שאם יהיה הפסד כל ההפסד משלו, ורק אם יהיה שכר יהא להקדש - מותר, וכן בעניים אם מסכים שיהא ההפסד עליו והשכר יתחלק בינו לעניים - מותר.

מותר הפירות לרבי ישמעאל לקיץ המזבח (משנה לעיל י:), לרבי חיייה בר יוסף - רבי ישמעאל לשיטתו שסובר שבמותר שיירי הלשכה היו לוקחים יינות שמנים וסלתות והשכר להקדש, ושכר זה היינו מותר הפירות. לרבי יוחנן - זו סאה רביעית ממה שנשאר ממי שקיבל על עצמו שיספק ארבע סאים סולת בסלע ועמדו בשלש, שחייב לספק ארבע (לקמן י"ב), וריווח זה לקיץ המזבח (ולרב חיייה בר יוסף סאה רביעית בכלל מותר נכסיהם).

רבי עקיבא ורבי חנינא סגן הכהנים חולקים על רבי ישמעאל בדין מותר פירות (במשנה שם), לרבי חיייה בר יוסף (הנ"ל, שרבי ישמעאל לשיטתו) - רבי עקיבא ורבי חנינא לשיטתם (במשנה) שאין משתכרים בשל הקדש, ואין כלל 'מותר פירות'. לרבי יוחנן (הנ"ל שהיינו סאה רביעית) - רבי עקיבא ורבי חנינא חולקים וסוברים שהוא לכלי שרת.

מותר נכסיהם (שטינו שרבי עקיבא לכלי שרת, ולרבי חנינא לקיץ המזבח) - כשהקדש קונה נכסיהם בגודש, וכשמוכרים לאחרים מוכרים בלא גודש, והמותר ['בירוצין'] הוא 'מותר נכסיהם'. ואף בירוצי יחיד, כיון שמוסרם לציבור יפה, ואף בירוצי יבש שלא נתקדש בכלי. **דף י"א - עמוד ב'**

משנה . מותר הקטורת לשכר האומנים, לרבי שמעון בר ביסנא - מביא מעות של בדק הבית ומחללם על הבנין שהשביחו האומנים, ומביא מותר הקטורת ומחלל על המעות (שנתחללו לפני כן, והם הולכים לתרומה ישנה), ונותנים מותר הקטורת לאומנים, וחוזרים וקונים אותה מהם מתרומה חדשה. לרבי - נותנים מותר הקטורת לאומנים העושים הקטורת ולחם הפנים, על ידי שמפרישים בשבילם מעות מתרומה ישנה כפי מה שמגיע להם בעד מלאכתם משנה שעברה, ומביא מותר הקטורת ומחללן על המעות ויחזרו המעות לתרומה הישנה, ונותנים להם הקטורת, וחוזרים וקונים אותה מתרומה חדשה. ואם לא היו חייבים להם משנה שעברה - מקייצים בו המזבח.

הקטורת שהתפטמה בכלי חול - נחלקו אם כשירה הקטורת, ונחלקו בפירוש הפסוק 'קודש היא', אם היינו שתהא נעשית בכלי קודש, או שתבוא מתרומת הלשכה. ואף שמפטמים אותה בכלי קודש יש לה פדיון, שהקילו במותר כדלהלן.

שמואל סובר שהקילו במותר לענין פדיון, ולכן סובר שעולות וחטאות שנותרו ממה שקנו ממעות תרומה שלפני ניסן - נפדים תמימים, שמחללים אותם על מעות חולין וחוזרים ולוקחים אותם מתרומה חדשה וכשרים למזבח. ולרבי יוחנן ירעו עד שיסתאבו. ולרב שמואל בן ר' יצחק מקייצין בהן את המזבח, ואף שעמדו לחטאת קרבים לעולה, שאין קרבנות ציבור נקבעים אלא בשחיטה, או משום שתנאי בית דין על המותר שיקרבו עולות.

דף י"ב . יום ו' חוה"מ פסח - ה' לעומר תשפ"א

דף י"ב - עמוד א'

משנה . המקדיש נכסיו סתם - הרי הם לבדק הבית.

המקדיש נכסיו והיה בהם 'קטורת' הראויה לקרבן ציבור (לר' הושעיה היינו שהקדישוה אומנים משל בית אבטינס קודם שקנאה הקדש מהם): לתנא קמא - ינתן לאומנים בשכרם, ויוצאת לחולין אף על פי שאין דבר אחר נכנס תחתיה, שסובר הקדש מתחלל על המלאכה. לבן עזאי - אין הקדש מתחלל על המלאכה אלא על מעות, ולכן מפרישים מעות לשכרם, ומחללים את הקטורת על מעות אלו, ונותנים לאומנים את הקטורת, וחוזרים ולוקחים אותה מהם ממעות תרומה חדשה. **המקדיש נכסיו והיה בהם בהמה ראויה על גבי מזבח זכרים ונקבות:**

לרבי אליעזר ורבי עקיבא - זכרים ימכרו לצרכי עולות ונקבות לצרכי זבחי שלמים, ודמיהם יפלו עם שאר נכסיו לבדק הבית. שנאמר 'איש כי יקדיש את ביתו קודש לה' - שהמקדיש נכסיו הכל לבדק הבית, אכן הראוי למזבח אינו נפדים אלא לצורך מזבח.

לרבי יהושע - זכרים, הם עצמם יקרבו עולות, ונקבות ימכרו לצרכי זבחי שלמים, ויביא בדמיהם עולות, שנאמר 'אשר יקריב קרבנו לכל נדריהם ולכל נדבותם אשר יקריבו לה' לעולה וגו' בבקר' - כל נדר ונדבה אשר יקריבו לה' לרבות המקדיש נכסיו - יהיה לעולה,

ונקבות בכלל 'בקר', שגם הם יבואו דמיהם לעולה (שנקיבה עצמה אינה ראויה לעולה).

לרבי פייס - המקדיש גם בהמות בפירוש, שאמר 'בהמה ונכסי להקדש', כיון שלא חילק ואמר 'בהמה למזבח, ונכסי לבדק הבית' מפרשים דעתו שהכל ילך למקום אחד - לבדק הבית וכדעת רבי אליעזר. והמקדיש כל נכסיו סתם - מפרשים שדעתו להקדיש כל דבר למה שהוא ראוי - כרבי יהושע.

מחלוקת רבי אליעזר ורבי יהושע - נחלקו האמוראים בדעת רב אם רק במקדיש כל נכסיו סובר רבי אליעזר שאף בהמות לבדק הבית כמו שאר נכסיו, אבל הקדיש רק עדרו - בהמות הראויות למזבח - לכולי עלמא הקדישם למזבח, או להיפך - דווקא במקדיש עדרו סובר רבי יהושע שהקדישם למזבח, ורבי אליעזר סובר לבדק הבית, כיון שאילו נתכוון למזבח היה אומר כן בפירוש, אבל הקדיש כל נכסיו מודה רבי יהושע שהקדיש הכל לבדק הבית. לרבי יוחנן - רבי אליעזר ורבי יהושע נחלקו בין בהקדיש כל נכסיו ובין בהקדיש רק עדרו.

תמימים שהקדישם לבדק הבית ופדאם - לרבי יוחנן, יצאו לחולין לגמרי, ואף ולדם וחלבם מותר (כקדשי מזבח שקדם מומם להקדשם, ובקדשי בדק הבית אף תמימים נפדים), וכן הוכיחו ממשנתנו שטינו בה שקדושת מזבח חלה על קדשי בדק הבית שנפדו, ואילו לא יצאו לחולין לגמרי לא יכול לשנותו מקדושה לקדושה. לרב חסדא, דווקא אם הוממו קודם פדיה יצאו לחולין לגמרי (כשם שקדשי מזבח אין יוצאים לחולין אלא בהוממו, אלא שם דווקא שהוממו קודם הקדשם, ובקדשי בדק הבית כן הדין אף אם הוממו אחר הקדשם). **דף י"ב - עמוד ב'**

הפריש נקבה לעולתו ולפסחו ולאשמו:

לתנא קמא - עושה תמורה, שסובר הקדש דמים בבהמה קדושה קדושת הגוף לענין תמורה.

לרבי שמעון - עולתו עושה תמורה, שמצינו שנקבה כשירה בעולת עוף, ולכן חל שם עולה גם על בהמת נקבה לענין תמורה. פסחו ואשמו אינם עושים תמורה, שהקדש דמים אינו קדוש קדושת הגוף כלל.

לרבי שמעון בן יהודה בשם ר שמעון ורבי יהושע - אינם עושים תמורה (כדמצינו שנוזר ומצורע שחייב אשם בן שנה, והביאו בן שני שנים, או החייב אשם גזילות מעילות ושפחה חרופה שצריכים להביא אשם בן שנתיים והביאו בן שלש שסובר רבי שמעון שאינם קדושים כלל, הגם ששניהם זכרים, קל וחומר בזכרים ונקבות), שלמדיים מ'אם כל בהמה טמאה אשר לא יקריבו ממנה קרבן לה" - אפילו טמאה באותו שם כגון נקבה לעולה אשם ופסח.

לרבי - פסח עושה תמורה, אף שהפסח עצמו אינו בא אלא מזכרים, כיון שמותר פסח בא שלמים, ושלמים באה גם מנקבה.

המקדיש נכסיו והיו בהן דברים הראויים לגבי המזבח כגון יינות ושמינים ועופות, לרבי אליעזר ימכרו לצורכי אותו המין, ויביא בדמיהם עולות, שנאמר 'איש איש מבית ישראל ומן הגר בישראל אשר יקריב קרבנו לכל נדריהם ולכל נדבותם אשר יקריבו לה' לעולה' - הכל קרב לעולה.

דף י"ג . שב"ק שביעי של פסח - ו' לעומר תשפ"א

דף י"ג - עמוד א'

המקדיש נכסיו והיו בהם עופות, אינם קדושים קדושת הגוף, שדווקא בהמות נתקדש לעולה אף על פי שאינן ראויות לעולה (כגון נקבה) מהפסוק 'בקר', ואפילו נפלו בה מום אין דמיה קדושים לעולה שאין פדיון לעוף.

משנה . הגזברים קובעים שער וקונים יינות ושמינים כל שלושים יום, וקונים בכל יום כפי השער הזה ואם מתייקר המקח אין מוסיפים דמים, ואם הוזל לוקחים כפי הזול.

כל שקיבל דמים מהקדש לספק סלתות ושמינים ארבע סאין בסלע אפילו אם הוקרו ועמדו שלש סאין בסלע צריך המוכר ליתן ארבע, שהקדש קונה בדמים, ואם הוזל נותן כשער הזול, שלא גרע מהדייט שאינו קונה אלא במשיכה. התליע או החמיץ - ההפסד להמוכר, שאין המעות נעשות של המוכר עד שיעלה לרצון על המזבח, ואין חוששים שיפסלו הכהנים, שזריזים הם.

פרק אלו הן הממוזנים

משנה . הממוזנים שהיו במקדש - יוחנן בן פנחס על החותמות (יבואר להלן דף י"ד). אחייה על הנסכים (יבואר שם). מתיה בן שמואל על הפייסות (מי יזכה בכל עבודה). פתחיה על הקינים (והיה צריך לחכם גדול לשם כך, שהם גופי

המתמנה פנחס על הציבור זוכה להימנות עם גדולי הדור, וקל וחומר אם נתמנה לחיי נפשות.

הוגרס הלוי היה ממונה על השיר ונעימה יתירה היה יודע, וכשהיה נועץ גודלו בתוך פיו היה מוציא כמה מיני זמר, והיו כל הלויים נרתעים לאחוריהם מהכרעת קולו.

בית גרמי היו בקיאים במעשה לחם הפנים וברדייתו מן התנור שלא ישבר - לפי שהיה עשוי כמין תיבה פרוצה, ולא למדוהו לאחרים כדי שלא יעשו כן לפני עבודה זרה, והיו מזכירים אותם לשבח שמעולם לא יצאה ביד בניהם פת נקיה - שלא יהיו אומרים מלחם הפנים הם אוכלים.

בית אבטינס היו ממונים על מעשה הקטורת, והיו בקיאים בפיטומה ובעשב המעלה עשנה כמקל, ולא רצו ללמדה לאחרים שלא יעשו כן לפני עבודה זרה. ורבי ישמעאל (וי"ג רבי וסי) אומר שנתכוונו לכבודם ולמעט כבוד המקום ולכן נתמעט כבודם. ומזכירים אותם לשבח שמעולם לא יצאה מהן אשה מבושמת לשוק, והיו מתנים כן לפני נשואיהם. ואחר החורבן מסרו מגילת סמנים שבידו, ואמר רבי עקיבא שמכך ניכר שכוונתם היה לשם שמים, ושוב אין להזכירם לגנאי (ולעתיד לבא יחזירו להם כבודם).

דף י"ד - עמוד ב'

פנחס היה ממונה על הלבשת כהן גדול שיהיו בגדיו נאים ומהודרים, וצריכים לכך מומחיות גדולה, כמו שמצינו שכהן אחד הלביש שר בשכר של שמונה או שנים עשר זהובים.

משנה . אין פוחתים משלושה גזברים על ממון הקדש, ולמעלה מהן - שבעה אמרוכלין, ושני קתליקון (ממונים) עליהם.

כשחותמים ממון הלשכה, הגזבר חותם, ואחר כן האמרוכל, ואחר כן הקתליקון, ואחר כן הכהן גדול, ואחר כן המלך, וכשמתירים החותמות - המלך רואה חותמו ומתיר, ואחר כן הכהן גדול, ואחר כן הקתליקון, ואחר כן האמרוכל, ואחר כן הגזבר.

אין עושים שררה על הציבור בממון פחות משניים, שנאמר 'והם יקחו את הזהב' וגו', הם - לשון רבים ואין פחות משניים.

משה העשיר - לפי חמא בי רבי חנינא, מפסולת הלוחות, שנאמר 'פסל לך' - הפסולת שלך, לרב חנין, מחצב של אבנים טובות ומרגליות ברא לו הקדוש ברוך הוא בתוך אוהלו.

'והביטו אחרי משה' - נחלקו האמוראים אם לגנאי, שאמרו ראו גידול בשרו, מה שאוכל ושותה וכל מה שיש לו הוא ממנון ישראל, או לשבח, ששמחו בזכותם לראות צדיק.

משנה . ארבעה חותמות היו במקדש לקבלת נסכים, והיה כתוב עליהם **בלשון הקודש**: א. 'עגל', לנסכי בקר, ואין חילוק בין נסכי עגל קטן לנסכי שור גדול, זכרים ונקבות. ב. 'זכר', לנסכי איל (תרגום של איל הוא זכרא). ג. 'גדי', לנסכי צאן גדולים וקטנים (כבשים ועזים) חוץ מן האיל. ד. 'חוטא', לנסכי שלש בהמות של מצורע. **לבן עזאי, חמש חותמות היו (וארמית כתוב עליהם)**, שחותם 'חוטא' חלוק לשנים: 'חוטא דל' ו'חוטא עשיר', שלנסכים די לעני בחותם של 'גדי' (שאינו מביא מבהמות אלא 'כבש' אחד), אך צריך חותם מיוחד כיון שצריך גם לוג שמן הניתן על אוזן ובוהן, ולתנא קמא העני את הביא הלוג מביתו, ולכן היה די לו בחותם 'גדי'.

מי שצריך נסכים - הולך אל יוחנן הממונה על החותמות, ונותן לו מעות ומקבל ממנו חותם, בא אל אחייה הממונה על הנסכים, ונותן לו חותם ומקבל ממנו נסכים, לערב באים זה אצל זה ואחיייה מוציא החותמות ויוחנן נותן לו כנגדם המעות, ואם פחתו משלם יוחנן מביתו, ואם הותירו הותירו להקדש, ואם אבד אחד הקונים את חותמו - ממתנינים עד הערב, ואם מצא יוחנן מעות יותר מחותמות נתנו לזה נסכיו. והיה כתוב על החותם את שם היום, מפני הרמאים.

דף ט"ו . יום ב' פרשת שמייני - ח' לעומר כ"ג ניסן תשפ"א
דף ט"ו - עמוד א'

מפני הרמאים היה כתוב על החותמות שם - היום, השבוע, החודש, המשמר.

משנה . שתי לשכות היו במקדש: לשכת חשאי - שבה היו יראי חטא נותנים בסתר, ועניים בני טובים מתפרנסים ממנה בחשאי. לשכת הכלים - כל מי שהתנדב כלי לבדק הבית זורקו לתוכה, ופעם בשלושים יום הגזברים פותחים אותה, וכל כלי שיש בו צורך לבדק הבית מניחים אותו, והשאר נמכרים ודמיהם נופלים לבדק הבית. **רבי יעקב בר אידי ורב יצחק בר נחמן היו גבאי צדקה**, ונתנו לרב

הלכות), ו'מרדכי' שמו אלא שקראו לו פתחיה - שהיה פותח דברים ודורשם ויודע שבעים לשונות. בן אחייה לרפאות הכהנים חולי מעיים מחמת הליכתם יחפים על רצפת עזרה ואכילת בשר ושתית מים. נחוניה חופר שיחין, כדי שיהיו מים מצויים לעולי רגלים. גביני היה המכריז במקדש (יבואר להלן דף י"ד), בן גבר על נעילת שערים. בן בבי על הכנת הפתילות למנורה. בן ארזא על השמעת הצלצל שיתחילו הלויים בשיר. הוגרס משבט לוי, להתחיל ולסיים השיר. בית גרמו על מעשה לחם הפנים. בית אבטינס על מעשה הקטורת. אלעזר על אורגי הפרוכת. פנחס על הלבשת בגדי כהונה גדולה.

הממונים המוזכרים במשנה יש אומרים שמנה הכשרים המיוחדים במשך הדורות, ויש אומרים שמנה התנא אותם שהיו בדורו. **דף י"ג - עמוד ב'**

'אחלק לו ברבים ואת עצומים יחלק שלל' - יש אומרים שזהו רבי עקיבא, שרבים היו תלמידיו, והתקין מדרש הלכות והגדות, ויש אומרים שאנשי כנסת הגדולה תקנום, ורבי עקיבא תיקן כללות ופרטות.

ומשפחות סופרים - שעשו התורה במספרים כדי לזכור התורה, ולכן נקרא עזרא סופר, שהיה סופר בין בדברי תורה ובין בדברי חכמים.

הראשונים עסקו בתורה כדוגמת כל חמש עשרה מלאכות שבפת, ואנו אין לנו פה לאכול.

הראשונים הגבירו כוחם הרוחני כמלאכים ואנו בני אדם, ובחלק הגשמי היו בני אדם, ואנו כחמורים, ואף לא כחמורו של רבי פנחס בן יאיר.

חמורו של רבי פנחס בן יאיר נגנב, ולא רצה לאכול, הוציאוהו הגנבים מרשותם ועמד על שער ביתו של רבי פנחס בן יאיר, והתחיל לצעוק, ואמר רבי פנחס בן יאיר שיתנו לו לאכול, שלא טעם שלש ימים, ונתנו לו ולא רצה לאכול אף שהיה נקי מפסולת, מפני שהחמיר על עצמו שלא לאכול מאכל שאינה מעושר.

סנהדרין שיש בה שני דיינים שיכולים לדבר לשון בעלי הדין, וכולם ראויים לשמוע לשון זו, הרי זו ראויה לסנהדרין, שלשה - הרי זו בינונית, ארבעה - הרי זו חכמה, וכן היה ביבנה.

פעם אחת יבשה ארץ ישראל ולא ידעו מהיכן להביא עומר, והיה שם אילם שהחזיק יד אחת על גג ויד אחת על צריף, ואמר מרדכי שכוונתו להראות שיש דגן במקום הנקרא 'גגות צריפין' או 'צריפין גגות'.

פעם אחת נשדף כל העולם כולו ולא היו יודעין מהיכן להביא עומר, והיה שם אילם ששם יד אחת על עינו ויד אחת על חור שבמזוזת הדלת הנקרא 'סוכר', ואמר מרדכי שכוונתו להראות שיש דגן במקום הנקרא 'עין סוכר'.

מעשה שהביאו שלושה נשים קיניהן, אחת אמרה שמביאה 'לעינת', ואחת אמרה 'לימתי', ואחת אמרה 'לזיבתי', ופירש מרדכי שהתכוונו לקרבן תודה, וזו שאמרה 'לעינת' - שניצלה מסכנה כשעברה מעיין, וכן זו שאמרה 'לימתי' - ניצלה כשעברה את הים, וזו שאמרה 'לזיבתי' - זאב חטף בנה וניצל.

בעבור שאתן צדקה בעד הזכרת נשמתו

נא להעביר דמי יזכור לסיכומי הדף היומי - מחודדים

דף י"ד . יום א' פרשת שמייני - ז' לעומר כ"ב ניסן תשפ"א

דף י"ד - עמוד א'

נחוניה היה חופר שיחין ומערות לעולי רגלים, וידע איזה סלע מוציא מים קרים, ואיזה מוציא מים חמים, ועד היכן חמימותו מגיעה, ואף על פי כן מת בנו בצמא (משום שפגם קצת במצוותו).

כל האומר שהקדוש ברוך הוא מוותר על עבירות יוותרו בני מעיו, אלא שהוא מאריך אף וגובה את שלו.

הקדוש ברוך הוא מדקדק עם צדיקים בעולם הזה כחוט השערה, כדי שלא יכנסו לפתח חטאת רובץ.

מעשה בחסיד שהיה חופר בורות שיחין ומערות, שבתו הייתה עומדת להינשא ושטפה נהר, ואמר רבי פנחס בן יאיר כיון שהיה מכבד בוראו במים לשם שמים ודאי תעלה, וכך היה.

גביני כרוז היה מכריז בכל יום בבית המקדש: עמדו כהנים לעבודה, ולויים לדוכן, וישראל למעמדן. אגריפס המלך שמע קולו עד שמונה פרסאות ונתן לו מתנות הרבה.

חמא אביו של ר' יהושעיה כסף, והוא נתנו לעניים שהיו מתביישים לקבל מיד הגבאי.

רבי זכריה חתנו של ר' לוי היו מלעיזים עליו שמקבל צדקה בזמן שאינו צריך לה, כשמת בדקו ומצאו שנתנה לאחרים.

רב חנינא בר פפא היה מחלק צדקה בלילה, כדי שלא לבייש המקבלים, ואמר לו שר הרוחות שעובר על 'לא תסיג גבול', שהלילה זמן הרוחות הוא, וענה לו, שכתוב 'מתן בסתר יכפה אף', והתפחד הרוח וברח ממנו.

'אשרי משכיל אל דל' - שמסתכל במצווה לעשותו בחכמה, כגון רבי יונה, כשראה עני בן טובים שירד מנכסיו נתן לו מעות בהלוואה, ואחר שקיבלם אמר לו שהם במתנה.

הזקנים שבימי חייא בר אדא היו לוקחים צדקה רק בין ראש השנה ליום הכיפורים, שאז עדיין לא קצבו מזונותם של השנה, אבל אחר כך לא קיבלו, שאמרו שמזונותיהם כבר מוכנים להם.

נחמיה איש שיחין ביקש ממנו עני ירושלמי שיתן לו תרנגול, ונתן לו רק מעות לקנות חתיכת בשר שור, ואכלו ומת מפני שלא היה רגיל אלא בתרנגול, ואמר נחמיה, בואו וספדו להרוגו של נחמיה.

נחום איש גז אמר לעני מוכה שחין שביקש ממנו צדקה בהליכתו להביא דורון לבית חמיו, ומפני שמייהר ענה לו שיתן לו כשיחזור מבית חמיו, כשחזר מצאו מת, וקנס עצמו שיתעוור, שידיו יקטעו, שרגליו ישברו, וכך היה, וכשבא רבי עקיבא לבקרו אמר לו, אוי לי שאני רואה אותך בכך, והשיבו, אוי לי שאין אני רואה אותך בכך, מפני מעלת היסורים.

רבי הושעיה הגדול אכל כל יום עם המלמד של בנו שהיה עיוור, יום אחד היו לו אורחים ולא אכל עימו, ובלילה פייסו שלא אכל עמו כדי שלא יתבזה מהאורחים, ואמר לו המלמד, אתה פייסת למי שרואים אותו והוא אינו רואה, הרואה ואינו נראה יקבל פיוסך.

רבי אליעזר בן יעקב הושיב עיוור שבא לעירו למעלה ממנו, ומחמת כך פרנסוהו בני העיר בכבוד, והתפלל העיוור על רבי אליעזר, אתה גמלת חסד למי שרואים אותו ואינו רואה, זה שרואה ואינו נראה יגמול עמך חסד.

לא מצא חן בעיני האמוראים מה שהיו עשירים שהוציאו ממון רב לייפות בתי כנסיות, בזמן שהיו יכולים לפרנס בה עמלי תורה. **כשם שאין משנים בקדשי מזבח מקדושה אחת לקדושה אחרת, כך אין משנים בקדשי בדיק הבית, אך כלים שנודבו לבדק הבית ואין בהם צורך, כיון שאין בהם צורך - מוכרים אותם ונופלים דמיהם ללשכת בדיק הבית.**

דף ט"ו - עמוד ב'

פרק שלשה עשר שופרות

שלושה עשר תיבות היו במקדש (כמפורט להלן דף י"ח). **בצורת שופרות** - רחבות מלמטה וצרות מלמעלה, מפני הרמאים - שלא יהיו עושים עצמם כמטילים לתוכם בזמן שהם נוטלים משם.

שלושה עשר שולחנות היו במקדש (כמפורט להלן דף י"ז), **שלושה עשר השתחויות היו במקדש** (להלן דף ט"ז). **ואנשי ביתם של רבן גמליאל ורבי חנינא סגן הכהנים היו משתחוים פעם נוספת נגד דיר העצים, שמסורת אבותיהם בידיהם ששם הארון גנוז.**

מקום הארון לאחר שנחרב המקדש: לר' אליעזר - גלה עם ישראל לבבל, לרבי שמעון בן לקיש - נגזז במקומו, לחכמים - נגזז בדיר העצים על ידי יאשיהו.

מעשה בכהן בעל מום שהיה עוסק בבדיקת עצים מתולעים בדיר העצים, וראה אבן אחת ברצפה שהיא גבוהה משאר האבנים, ואמר כן לחבירו, ולא הספיק לגמור את הדבר ויצאה אש ושרפתו, וידעו בבירור ששם הארון גנוז.

כשהלכו ישראל במדבר, לרבי יהודה בן לקיש היו עמהם שני ארונות, אחד שהלוחות בתוכו, שהיה מונח תמיד באהל מועד, והשני ששבתי לוחות מונחים בתוכו, שהיה נכנס ויוצא עמהם, לחכמים ארון ברית השם היה רק אחד, ועוד אחד שהיה מונח בו הציץ.

דף י"ז. יום ד' פרשת שמיני - 'לעומר כ"ה ניסן תשפ"א

דף י"ז - עמוד א'

משנה. שלש עשר השתחויות שהיו במקדש: לאבא יוסה בן יוחנן היו כנגד שלשה שערים שערים שהיו בעזרה, ולרבנן (הסוברים שלא היו שם אלא שבעה שערים) - כנגד גדרי פרצות היוונים שגדרו בני חשמונאי.

שלושה עשרה שערי העזרה (לשיטת אבא יוסה בן יוחנן הנ"ל) - ארבעה בדרום סמוכים למערב: א. שער העליון, ב. שער הדלק, שמכניסים דרכו עצי המערכה, ג. שער הבכורות, שמכניסים את הבכורות דרכו, ד. שער המים, שמכניסים דרכו צלוחית של ניסוך המים בחג, ולרבי אליעזר בן יעקב נקרא כך מפני ששם מתגברים המים היוצאים מבית קודש הקדשים. ארבעה בצפון סמוכים למערב: א. שער יכניה, שממנו יצא לגלות, ב. שער הקרבן, שמכניסים דרכו קדשי קדשים ששחיתתם בצפון, ג. שער הנשים, שנכנסות דרכו לסמוך על קרבנן, ד. שער השיר, שמכניסים דרכו כלי שיר. שלושה במזרח: שער ניקנור, שהביא דלתותיו ממצרים, והיו לו שני פשפושין משני צידיו. שנים במערב, שלא היה להם שם.

מים חיים היוצאים מירושלים: מקודש הקדשים עד הפרוכת - דק כקרני שבלולים, מהפרוכת עד מזבח הזהב - מתרחב קצת כקרני חגב, ממזבח הזהב למפתן הבית - כחוט של שתי, ממפתן הבית לעזרה - כחוט של ערב, מכאן ואילך כמפי הפך, ומתגבר והולך ויוצא מצד דרום, עד מרחק אלף אמה מגיעים המים עד הקרסוליים, ובמרחק עוד אלף אמה מגיעים המים עד הברכיים, ובמרחק עוד אלף אמה מגיעים המים עד המתנים, ומכאן ואילך אי אפשר לשוט שם אפילו בספינה גדולה מגודל רדיפת המים, עד שיתפרסם הדבר בעולם.

'ביום ההוא יהיה מקור נפתח לבית דויד וליושבי ירושלים לחטאת ולנדה' - מבית דוד ועד יושבי ירושלים מימיו כשרים לטבילת נדה ולמי חטאת, מכאן ואילך - לרבי יונתן, מי תערובות הם, וכשרים לנדה ופסולים למי חטאת, שצריך להם מים חיים, לרבי אלעזר, מי מדרון הם, ופסולים גם לנדה.

מעין שיצא מירושלים הולך עד ארבעה ימים שבגבולי ארץ ישראל, לים של סמכו וים של טבריה - כדי להרבות דגתם, לים המלח וים הגדול - כדי להמתיק מימיהן.

ים הגדול נקרא שמו 'מוצאים' - כנגד שני פעמים שיצא, פעם אחת בדור אנוש, ונחלקו בדעת רבי חנינה אם יצא עד קלבריא, או עד כיפי ברבריא. ופעם שניה בדור הפלגה, ונחלקו בדעת רבי חנינה אם יצא עד כיפי ברבריא, או עד עכו ויפו.

רבי שמעון בן גמליאל הלך לצידן, והביאו לפניו יותר משלש מאות מיני דגים בקעה אחת. **בעולם הזה תבואה עושה לששה חדשים ואילן לשנים עשר חודש**, ולעתיד לבא - לרבי יהודה, תבואה לחודש ואילן לשני חדשים, ולרבי יוסי, התבואה תעשה לחמישה עשר יום, ואילן לחודש אחד.

'ועלהו לתרופה' - לרבי יוחנן, לעתיד לבא גם העלה יהיה ראוי לאכילה, וימצאו אותו למזון. ורב ושמואל פירשו שיהיו העלים רפואה, ונחלקו אם רפואה לפה של מעלה (לתאבון, ויש מפרשים לאלמים) או לפה של מטה (לשלשול, ויש מפרשים לעקרות).

בשעה שעלה נבוכדנצר להחריב בית המקדש, ישב באנטוכיא, ויצאו סנהדרין לקראתו ושאלוהו האם הגיע זמן להחריב בית המקדש, ואמר להם תנו לי יהויכין המלך שהמלכת עליכם, כששמע זאת יהויכין נטל מפתחות של הבית המקדש ועלה לגגו של היכל, ואמר, 'ריבוננו של עולם לשעבר היינו נאמנים לך והיו מפתחותיך מסורים לנו, עכשיו שאין אנו נאמנים הרי מפתחותיך מסורים לך', ונחלקו אמוראים האם זרק המפתחות לשמים ולא ירדו, או שבאה כמין יד ונטלתן, כיון שראו כן כל חורי יהודה עלו לראש גגותיהן ונפלו ומתו.

דף י"ז - עמוד ב'

משנה. י"ג שולחנות היו בבית שני:

שמונה של שיש בבית המטבחיים, שעליהם מדיחים את הקרביים, וכן הפשט וניתוח היה שם.

שתי שולחנות במערב הכבש, אחד של שיש שנותן עליו את האברים אחר הניתוח עד שיעלום הכהנים, והשני של כסף, שנותנים עליו כלי שרת.

שתי שולחנות באולם מבפנים על פתח הבית, ליתן עליו לחם הפנים בכניסתו אחר שנאפה, וביציאתו עד שחילקוהו לכהנים, בכניסתו - לתנא במשנה היה של שיש, שמעלים בקודש, לתנא בברייתא היה של כסף מפני ששיש מקרר, וצריך שיהיה חם. וביציאתו של זהב, שמעלים בקודש ולא מורידים.

שולחן של זהב בפנים ההיכל, שעליו לחם הפנים תמיד.

אחד מן הניסים שנעשו בבית המקדש היה, שכשם שהיו מניחים לחם הפנים חם, כך היו מוציאים אותו חם, מיהו אין סומכים על הנס להניחו על השולחן של שיש (לתנא דברייתא) על סמך שלא יתקרר. לא היה לחם - מניחים לחם משבוע שעבר, ואינו נפסל בלינה, שכתוב 'לחם פנים לפני תמיד', אפילו של כמה ימים. עשרה שולחנות עשה שלמה, כולן עמדו בצפון אצל שולחן שעשה משה, חמישה מכל צד. ועמדו ממזרח למערב, אך י"א שעמדו מצפון לדרום, והקשו שאם כן לא היו כולם בדרום. לחם הפנים היה מונח רק על שולחנו של משה, ולרבי יוסי בי רבי יהודה על כל עשר השולחנות (פעמים בזה ופעמים בזה. קרבן העדה).

לעילוי נשמת הגאון החסיד ר' פינחס בן ר' בנימין ביינוש זכרונו לברכה נלב"ע כ"ו ניסן תשע"ז ת. נ. צ. ב. ה.

דף י"ח . יום ה' פרשת שמיני - י"א לעומר כ"ו ניסן תשפ"ב

דף י"ח - עמוד א'

השולחן היה נתון מחצי הבית ולפנים, משוך מכותל הצפוני שתי אמות ומחצה, ומנורה כנגדו בדרום, משוכה מכותל הדרומי שתי אמות ומחצה, מזבח הזהב היה נתון באמצע משוך מעט כלפי חוץ, וכולם היו נתונים משליש הבית ולפנים (כשנחשוב גם קודש הקדשים, והיינו שישים אמה).

עשר מנורות שעשה שלמה כולן היו עומדות בצד דרום, חמש בכל צד המנורה שעשה משה, לתנא קמא לא היה מדליק אלא מנורת משה, ולרבי יוסה בי ר' יהודה מדליק את כולם.

כל אחת מעשר המנורות שעשה שלמה נעשתה מאלף כיכרי זהב, עד שכללו זהב המזוכך של שלמה, והכניס כל אחת בכור עד שהעמידה על כיכר אחד, שכל זמן שלא עמד הזהב על בירורו נחסר כשמכניסו לכור.

משנה . שלושה עשר שופרות היו במקדש: תקלין חדתי - שקלים של שנה זו, תקלין עתיקין - למי שלא שקל שנה שעברה, קינין, גוזלי יונה, עצים, לבונה, זהב לכלי שרת, ועוד שישה לעולות נדבה. שופר של קינין וגוזלי יונה: לרבי יהודה - שניהם של עולות נדבה, קינין של תורים גדולים, וגוזלי יונה של בני יונה. אבל לקיני חובה (א' לחטאת וא' לעולה) לא היו שופרות, כיון שאילו מת אחד מאלו שנתנו מעותיהם הרי מעות חטאת שמתו בעליה שעומדת למיתה - מעורבות עם שאר המעות, ואי אפשר להפריד ארבע ז' (שהם סכום הקן) ולברר שהם של זה שמת ולהשליכם לים המלח, כיון שרבי יהודה סובר שאין בריה. לחכמים - קינין היה לקיני חובה (א' לחטאת וא' לעולה), וגוזלי יונה היה לעולות נדבה.

לעילוי נשמת ר' ישכר דב ב"ר שמואל אלחנן ז"ל בלזינסקי נלב"ע כ"ו ניסן תשס"ח ת.נ.צ.ב.ה.

דף י"ח - עמוד ב'

הרי עלי עצים - לא יפחות משני גזירין, כאותן שהיו על המערכה, שעוביין אמה מרווחת וארכן אמה פחותה, לפי שלא היה מקום המערכה אלא אמה על אמה. ויש אומרים שמידתן כטורטני (ג' פירושים בתקלין חדתי). הרי עלי עץ - מביא גזיר אחד, שכל אחד מהגזירים הוא קרבן בפני עצמו, ולכן כל כהן מביא אחד למערכה, ואין צריך שכהן אחד יביא שניהם.

הרי עלי לבונה - לא יפחות מקומץ, שלמדים מקומץ לבונה הבאה עם המנחה שהיא קומץ, ומה שם קומץ החסר כשר אף כאן כשר. ויש אומרים שצריך כקומצו של כהן, ויש אומרים שדי בקומצו של בעלים.

הרי עלי זהב - אם אמר מטבע של זהב, לא יפחות מדינר זהב, ואם אמר זהב סתם מביא אפילו מזלג קטן של זהב.

ששה שופרות לנדבה: לחזקה - שופר לכל אחד מששה בתי אבות כהונה שעבדו באותו שבוע. לבר פדיה - שופר לכל מין: עגל, שעיר, איל, גדי, טלה, שהמתנדב אחת מאלו הבהמות נותן לשופר של אותו מין. לשמואל - כנגד ששת מיני קרבנות שמתרם קרב לעולה: חטאת, אשם, עשירית האיפה וכו'. לרבי יוחנן - כיון שהיה הנדבה מרובה ריבו לה שופרות, כדי שלא יתעפשו המעות.

המעות שבשופרות נדבה היו לוקחים בהן עולות, הבשר להשם,

והעורות לכהנים, אף על פי שהמתנדב נדב לגבוה.

בגודל אמה היו: היסוד, הסובב, הכרכוב, הקרנות, המערכה.

נאמר בדברי הימים: 'וזכלותם (לחזק בדק הבית) הביאו לפני המלך (יואש) ויהודע (הכהן הגדול) את שאר הכסף, ויעשהו כלים לבית ה' כלי שרת', ונאמר במלכים שלא ניתנו כלי שרת מבדק הבית אלא לעושי מלאכה. לרבי יונתן הפסוק של דברי הימים לא מיידי בנדבות שנידבו לבדק הבית, ושתי נדבות היו, לתני דבי רבי ישמעאל נדבה אחת הייתה, אלא שלב בית דין מתנה שאם לא יצטרכו לבדק הבית ויתירו שי

דף י"ט . יום ו' פרשת שמיני - י"ב לעומר כ"ז ניסן תשפ"ב

פרק מעות שנמצאו

דף י"ט - עמוד א'

מעות שנמצאו בין השופרות הולכים אחר הקרוב, אפילו לקולא, מחצה על מחצה הולכים לחומרא: בין שקלים לנדבה - לנדבה, שחמורה שקרבה על המזבח, אבל שיירי הלשכה הולכים לחומת העיר, או משום שהוא כהפריש שקלו ומת, ששקלו לנדבה. בין עצים ללבונה - ללבונה, שחמורה שהיא עצמה קריבה, בין קינין לגוזלי עולה - לגוזלי עולה, שכולה כליל. וכן הכלל בכל שאר השופרות כגון בין קינין לעצים, ובין לבונה לזהב שאם נמצא באמצע הולכים לחומרא. וכן הנמצא בין חולין למעשר שני הולכים אחר הקרוב, ובאמצע - למעשר שני.

השופרות היו עומדים בעיגול, ושופר של שקלים היה עומד ליד שופר של קינים מצד אחד, ומצד שני ליד שופר של נדבה.

הפריש שקלו ומת יפול שקלו לנדבה, ומותר עשירית האיפה של כהן גדול - לרבי יוחנן יוליך לים המלח, ולרבי לעזר לנדבה.

מעות שנמצאו בין השופרות של קינין (שעוף א' לחטאת וא' לעולה) לגוזלי עולה, שהדין הוא שיפלו לגוזלי עולה, אף שנעשה מחטאת עולה - תנאי בית דין על המותרות שיקרבו עולות, ואף הבעלים התכפרו בחטאת מאלו שמספקים הקינים, שתנאי בית דין שהמספק את הקינים מספק את הפסולות והאבודות. משנה . דין מעות שנמצאו:

לפני סוחר ביהמה בירושלים - לעולם מעות מעשר שני הם, שרוב אוכלי בשר בירושלים כל השנה ממעות מעשר שני אוכלים.

בשאר מקומות בירושלים - בשאר כל ימות השנה של חולין הם, שרוב מעות של חולין הם, וברגל מעשר שני הם, שעולי רגלים מביאים שם מעות שפדו בהן מעשר שני, ואין תולים שהם מלפני הרגל, מפני ששוקי ירושלים עשויים להתכבד בכל יום.

בהר הבית - של חולין הם, שתולים במעות של רוב ימי השנה שהם חולין, ואף כשנמצאו ברגל, אפשר שנפלו לפני הרגל, כיון שאין מכבדים הר הבית. ואין חוששים שהם מתרומת הלשכה, שאין כהן מוציא מהלשכה מעות עד שהוא מחללן על הבהמה.

בשר הנמצא בעזרה: אברים - של עולה, שאין צורך לחתוך אותן לחתיכות, כיון שכולה כליל על המזבח. חתיכות - של חטאות, שכיון שבשרם נאכל חותכים אותו. נמצא בירושלים - חושש שמא של שלמים הם, כיון שנאכל בכל ירושלים.

דף י"ט - עמוד ב'

בשר שנמצא בעזרה או בירושלים - תעובר צורתו ויפסל בנותר, ואחר כך יצא לבית השריפה. ואף שנפסל משום היסח הדעת טעון עיבור צורה, משום שפסול היסח הדעת אינו פסול הגוף, אלא חשש טומאה. אכן כאן אין חשש טומאה, כיון שעזרה וירושלים הם רשות הרבים, וספק טומאה ברשות הרבים טהור, אלא אינו נאכל מחשש שמא הוא נותר, ואינו נשרף מיד שמא אינו נותר.

בשר שנמצא בשאר מקומות: איברים - ודאי נבילות, שחתך אבריו להשליך לכלבים (או למכור לנכרים או להשליך לאשפה), ולוקה עליהם. מחרוזות של איברים - מותרות שאין דרך לחרוז איברים של נבילה (וכן במקדש מותרות, שאין חרוזים בשר קודש). חתיכות בשר - מותרות, שאין מחתכים אלא לצורך אכילה (ומדובר שרוב החנויות שבעיר מוכרות בשר שחוטא).

כמה חנויות בעיר מוכרות בשר, חלק מוכרות בשר כשר וחלק מוכרות בשר נבילה, ולקח מאחת מהם ואינו יודע מאיזה לקח, אף אם רוב מוכרות בשר שחוטא - הבשר אסור מספק, שכל קבוע כמחצה על מחצה. נמצא בעיר - הולכים אחר הרוב, וכן בנמצא ביד גוי שיצא מחנות של ישראל, ואין חוששים שמכר לו בשר נבילה. היה לכלי שרת.